

Αναγνωρίζουμε την Κυπριακή Δημοκρατία

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ: **ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΗΛΙΑΔΗ**

«Είμαι η Sude Dogan, ιδρύτρια και πρόεδρος της ΜΚΟ «Κίνησης για επίλυση του προβλήματος των Μεικτών Γάμων» (Karma Evlilik Sorunu Çözüm Hareketi) που ιδρύθηκε τον Απρίλιο του 2022. Είμαι 23 χρόνων, τουρκόφωνη Κύπρια και έχω κι εγώ το πρόβλημα των μεικτών γάμων». Κάπως έτσι συστήθηκε στον «Π» η Sude Dogan, παιδί Τ/Κ με Τούρκο υπήκοο/έποικο, ζητώντας να πει τη θέση του Συνδέσμου της, ο οποίος, όπως η ίδια αναφέρει, αριθμεί περίπου 2.000 υποστηρικτές του αιτήματος για απόκτηση ιθαγένειας από την Κυπριακή Δημοκρατία. Για την ακρίβεια, η Sude Dogan είναι εγγονή... μεικτού γάμου - η γιαγιά της ήρθε ως έποικος από την Τουρκία το 1975, παντρεύτηκε Τ/Κ και ο πατέρας της γεννήθηκε στην κατεχόμενη Αμμόχωστο. Όλη η υπόλοιπη οικογένειά της είναι Τ/Κ – η οικογένεια της μητέρας της είναι από την Πάφο και αναγκάστηκε να μετακινηθεί στην κατεχόμενη Μόρφου μετά την τουρκική εισβολή. Σημειώνεται ότι στη συνέντευξη που ακολουθεί, διατηρήθηκε η φρασεολογία της Sude Dogan - φράσεις όπως «τουρκόφωνος Κύπριος», «λεγόμενη τδβκ», «κατεχόμενη πλευρά» κ.λπ. χρησιμοποιήθηκαν από την ίδια.

Ποιο ακριβώς είναι για εσάς το «πρόβλημα των μεικτών γάμων»; Αφορά τα παιδιά που γεννήθηκαν στη βόρεια πλευρά του νησιού από γάμους μεταξύ τουρκόφωνων Κυπρίων που έχουν την ιθαγένεια τής Κυπριακής Δημοκρατίας και ξένο πληθυσμού που εισήλθε στην Κύπρο «παράνομα» (από τα λιμάνια στην κατεχόμενη πλευρά της Κύπρου), μετά αλλά και σε σχέση με τα γεγονότα του 1974, και δεν μπορούν να αποκτήσουν την ιθαγένεια της Κυπριακής Δημοκρατίας. Αποστολή μας είναι να συγκεντρώσουμε κάτω από μια στέγη άτομα με το πρόβλημα των μεικτών γάμων, και ενεργώντας σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο με συλλογική συνειδηση, να λύσουμε αυτό το πρόβλημα δημιουργώντας κλίμα συμφιλίωσης με την Κυπριακή Δημοκρατία. Προκειμένου να πετύχουμε τον στόχο μας, φιλοδοξούμε να είμαστε το κίνημα που θα συντονίζει τις εξελίξεις που θα καταλήξουν στη λύση αυτού του ανθρωπιστικού προβλήματος, με αλληλοβοήθεια με διάφορους φορείς και την κοινωνία των πολιτών σε όλη την Κύπρο. Στοχεύουμε στη δημιουργία εσωτερικών και διεθνών σχέσεων, για να διατηρήσουμε το πρόβλημα στην κοινωνική ατζέντα και να αναπτύξουμε κοινωνική συνείδηση για το πρόβλημα και την επίλυσή του.

Παραδοχές Και πώς σκοπεύετε να λύσετε αυτό το πρόβλημα; Υπάρχουν γεγονότα που πρέπει και εμείς να αποδεχτούμε, όπως όλοι οι

Κύπριοι, ειδικά όσοι επηρεαζόμαστε από αυτό το πρόβλημα: (α) Είναι σημαντικό να γνωρίζουμε και να αναγνωρίζουμε την Κυπριακή Δημοκρατία και τους νόμους της, γιατί αυτή η ιθαγένεια είναι δικαίωμα που μας δίνεται σύμφωνα με τους νόμους της Κυπριακής Δημοκρατίας. (β) Η ιθαγένεια εξαρτάται από την κυριαρχία κάθε κράτους. Το πρόβλημα των μεικτών γάμων μπορεί να επιλυθεί με πρωτοβουλία των αρχών της Κυπριακής Δημοκρατίας. (γ) Και πάλι, εφόσον η ιθαγένεια εξαρτάται από την κυριαρχία κάθε κράτους, πρέπει να αναζητήσουμε τη λύση του προβλήματος των μεικτών γάμων πρώτα εντός Κύπρου, στις δυο κυπριακές κοινότητες, και όχι εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ή των Ηνωμένων Εθνών. Διότι, αυτοί οι θεσμοί δεν μπορούν να εξαναγκάσουν οποιοδήποτε για επίλυση τού εν λόγω προβλήματος, πέραν από άσκηση πίεσης. (δ) Δεν υπάρχει «παραβίαση ανθρωπίνων δικαιωμάτων» όσον αφορά την ιθαγένεια της Κυπριακής Δημοκρατίας. Υπάρχει ένα «ανθρωπιστικό» πρόβλημα σε σχέση με αυτό το ζήτημα. (ε) Τα δικαιώματα που προσφέρει η Ευρωπαϊκή Ένωση θα πρέπει να διαφοροποιούνται από την τοπική ιθαγένεια. Δικαιώματα όπως η εκπαίδευση και η ελεύθερη διακίνηση, είναι πρόσθετα δικαιώματα που προσφέρονται στα κράτη μέλη της ΕΕ. Επιπλέον, κάθε άτομο που είναι πολίτης της λεγόμενης τουρκικής δημοκρατίας βορείου Κύπρου -με ορισμένες εξαιρέσεις- έχει δικαίωμα πρόσβασης σε αναγνωρισμένη ιθαγένεια. Με άλλα λόγια, μπορεί να επωφεληθεί από τα δικαιώματα εκπαίδευσης και ελεύθερης διακίνησης, αν και με πιο επιτακτικό τρόπο. Η τοπική ιθαγένεια θα πρέπει να ζητηθεί από τις αρχές της Κυπριακής Δημοκρατίας, προκειμένου τα παιδιά μεικτών γάμων να «ωφεληθούν περισσότερο ανήκοντας σε αυτό το νησί».

Έχουμε δικαίωμα Ναι, αλλά ο ένας σας γονιός μπορεί να είναι έποικος; Ένας από τους γονείς μας μπορεί να ήρθε στο νησί «παράνομα», λόγω της «πολιτικής των εποίκων» όπως

εκλαμβάνεται στο διεθνές δίκαιο. Ωστόσο, είμαστε παιδιά που γεννηθήκαμε και μεγαλώσαμε σε αυτό το νησί και υιοθετήσαμε τούτο το νησί ως πατρίδα μας - και ένας από τους γονείς μας είναι Κύπριος και έχει την υπηκοότητα της Κυπριακής Δημοκρατίας. Και σύμφωνα με τον νόμο του Αρχείου Πληθυσμού της Κυπριακής Δημοκρατίας, εμείς, τα παιδιά μεικτών γάμων, έχουμε το δικαίωμα να αποκτήσουμε την ιθαγένεια της Κυπριακής Δημοκρατίας. Τα παιδιά μεικτών γάμων που γεννήθηκαν στο εξωτερικό από ζευγάρι που ο ένας είναι Κύπριος και ο άλλος αλλοδαπός, εξακολουθούν να λαμβάνουν την κυπριακή υπηκοότητα. Επειδή γεννηθήκαμε σε ψευδοκράτος, διαφέρουμε από τα υπόλοιπα παιδιά μεικτών γάμων; Τα πολιτικά ζητήματα δεν πρέπει να επισκιάζουν τα δικαιώματα αυτών των παιδιών σε ό,τι αφορά την ιθαγένεια στο νησί τους. Εμείς, τα παιδιά, δεν έχουμε καμία σχέση με την «κατοχική» ή την «πολιτική των παράνομων εποίκων». Πιστεύουμε ότι αυτό το πρόβλημα πρέπει να επιλυθεί προκειμένου να ενισχυθεί περαιτέρω η αίσθηση ότι ανήκουμε σε αυτό το νησί. Το να μας δοθεί το δικαίωμα στην ιθαγένεια, σημαίνει ότι θα μας φέρει πιο κοντά στην κοινωνία, στη χώρα και στο νησί όπου πραγματικά ανήκουμε.

Άγνωστος ο αριθμός Πόσα παιδιά επηρεάζονται από το πρόβλημα των μεικτών γάμων; Μετά το 2011, δεν έγινε απογραφή του πληθυσμού στη λεγόμενη τδβκ και άρα δεν γνωρίζουμε τους πραγματικούς αριθμούς. Εκτιμάται ότι είμαστε περίπου 15.000-20.000 παιδιά που έχουμε αυτό το πρόβλημα και θα προσπαθήσουμε να βρούμε τους πραγματικούς αριθμούς, ώστε να μπορέσουμε να επιλύσουμε το θέμα μας.

Κάνει πίσω ο Πρόεδρος Χριστοδουλίδης Παρά τις διάφορες δηλώσεις που έχουν γίνει από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, Νίκο Χριστοδουλίδη, αναφορικά με μέτρα οικοδόμησης εμπιστοσύνης (ΜΟΕ) για τους Τ/Κ, που θα εξήγγελλε μονομερώς (επειδή δεν συνεργάζεται ο Τ/Κ ηγέτης για κοινή απόφαση), μια τέτοια κίνηση δεν έχει γίνει ακόμα,

Συνέντευξη στον «Π» της Sude Dogan, πρόεδρου της ΜΚΟ για επίλυση του προβλήματος των μεικτών γάμων

παρ' όλο που ανακοινώθηκε η συνάντηση τού Προέδρου της Δημοκρατίας με τον ΓΓ των Ηνωμένων Εθνών, την ερχόμενη Παρασκευή 22 Σεπτεμβρίου 2023, στο περιθώριο της Γενικής Συνέλευσης του ΟΗΕ. Η φιλοσοφία πίσω από αυτή την πρωτοβουλία ήταν ότι θα βοηθούσε τη θέση της ε/κ πλευρά σε σχέση με τις προσπάθειες να πειστεί η διεθνής κοινότητα και τα Ηνωμένα Έθνη για τις ειλικρινείς προθέσεις των Ε/Κ αναφορικά με την επανέναρξη των διαπραγματεύσεων για λύση του Κυπριακού. Όπως και να έχει το θέμα, οι πληροφορίες από το Προεδρικό είναι ότι, αργά ή γρήγορα, μέτρα θα ανακοινωθούν - ΜΟΕ μεταξύ των δύο κοινοτήτων της Κύπρου έχει ζητήσει με τρόπο ξεκάθαρο και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Υπενθυμίζεται ότι το θέμα το είχε θέσει ο γενικός διευθυντής Διαθρωτικών Μεταρρυθμίσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Μάριο Νάβα, ο οποίος βρέθηκε στην Κύπρο αρχές περασμένου Μαρτίου, αμέσως μόλις ανέλαβε η νέα κυβέρνηση.

Αναζητείται φόρμουλα Ανάμεσα στα μέτρα που επεξεργάζεται το Προεδρικό, υπάρχει κι ένα που αφορά στην παροχή υπηκοότητας σε πρόσωπα που ο ένας γονιός είναι Τ/Κ και ο άλλος αλλοδαπός (μεικτοί γάμοι), με διαδικασίες που να μην νομιμοποιούν τους Τούρκους εποίκους που βρίσκονται παράνομα στα κατεχόμενα. Στο τραπέζι βρίσκονται διάφορα σενάρια, όπως ότι θα μπορούσε σε πρώτο στάδιο να δοθεί υπηκοότητα σε παιδιά Τ/Κ των οποίων ο Τ/κ γονιός είναι παντρεμένος με Τούρκο υπήκοο και, για παράδειγμα, έχουν τελέσει το γάμο τους στο εξωτερικό, ή η γνωριμία τους έγινε κατά τη διάρκεια των σπουδών τους κ.λπ. Σύμφωνα με στοιχεία του Υπουργείου Εσωτερικών, εκκρεμούν περίπου 3.530 τέτοιες αιτήσεις.

Δεν θα τολμήσει Πάντως, σύμφωνα με πηγή από το Προεδρικό, δεν φαίνεται να προχωρεί αυτό το μέτρο για λόγους που έχουν να κάνουν με τις ισορροπίες εντός της κυβέρνησης. Το μέτρο αυτό θεωρείται τολμηρό και αρκετά προχωρημένο πολιτικά, και ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας πιστεύει ότι στο εξωτερικό θα τύχανε πολύ θετικής υποδοχής και θα βοηθούσε την ε/κ πλευρά σε σχέση με τις προσπάθειες που καταβάλλει για επανέναρξη των συνομιλιών. Τα κόμματα που στηρίζουν τον Πρόεδρο Χριστοδουλίδη -ΔΗΚΟ, ΔΗΠΑ, ΕΔΕΚ- έχουν διαμηνύσει στο Προεδρικό ότι δεν μπορούν να στηρίξουν μια τέτοια απόφαση και, μάλιστα, στελέχη αυτών των κομμάτων είναι σίγουρο ότι θα αντιδράσουν σφόδρα. Μετά από τα όσα έγιναν σε σχέση με τα πογκρόμ κατά μεταναστών σε Χλώρακα και μόλο Λεμεσού, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας φαίνεται να κάνει πίσω και να αφήνει για παρακάτω το εν λόγω θέμα.

kateliadi@politis-news.com